

jina, ni dobro. Žita ni drugega, ko turšica in fižol. Je tudi krompir, pa ni tak, ko pri Vas, nima tako dobrega okusa. Življenje je veliko bolj drago in slabše, ko pri Vas: vsak dan imamo fižol in »rajž« in malo mesa. Kruha je zelo malo in veliko slabši kot pri Vas. Nobena jed pač nima nobenega okusa; človek le toliko je, da živi. »Rajž« velja tukaj 30 kr. liter, slabša pšenična moka 30 kr. *ky*, »špeh« 1 gld. *ky*, govejsko meso 60 kr. *ky*, turšična moka liter 20 kr., mleko liter 30 kr. Kava tukaj raste, pa je vendar tudi strašno draga, od 90—180 kr. *ky* in tako naprej. Vse je pač bolj drago, ko pri Vas. Nič ni, kakor so ljudje poprej govorili, da je tukaj vse boljše, zdaj pa vidim, da je le vse slabše. Nalaseč tako govorijo in lažejo, da več ljudij sem pride, in tukaj, ako dela ne dobijo, pa lakoto prodajejo, in bi radi nazaj, pa ne morejo, ker nimajo za čim. Midva z mojim fantom zasluživa vsak mesec oba 30 gld., in ako nama Bog zdravje dá, in ako si bodeva mogla kaj prihraniti, bova prišla nazaj v domači kraj; ker vsak, kateri ima le malo pameti, si želi nazaj. — Draga sestra! Zdaj sem Ti v kratkem napisal, kako slabo je tukaj živeti; mene tako »greva«, da sem šel v ta zapuščeni žalostni kraj ameriški. Bodi tako dobra in pokaži to pismo več komu, da bodo ljudje vedeli, kako je tukaj slabo živeti. — St. Karlos, dne 13. nov. 1895.

Franc Beigot.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Dne 4. febr. je bilo vpricho Nj. veličanstva svetlega cesarja veliko, več ur trajajoče posvetovanje prvih vojaških zapovednikov. — Predsednik državnega zbora, baron Chlumecky, je oni dan v Brnu na shodu nemškega društva hvalo pel grofu Badeniju in pa liberalni stranki, ki bi že davno na Dunaju in marsikje prišla ob vso moč, da je ne podpira vlada.

Češko. Deželni zbor je že imel 17 sej, vendar pa še niti ni dognal deželnega proračuna za leto 1896., ampak je dovolil začasni proračun. Da je delovanje češkega deželnega zbora tako jalovo, je mnogo kriva vlada, ki se noče zameriti ne Mladočehom, ne nemškim liberalcem.

Štajarsko. V ponedeljek je deželni zbor vsprejel postavo o povzdigi živinoreje in predlog, da se za 22.900 gld. kupi stavbišče pri deželni blaznici v Feldhofu ter zgradi gospodarsko poslopje s stanovanjem za gospodarskega pristava in hlevom za 40 krav in 3 jarme volov. Kaj pa za južni Štajar?

Koroško. Katol. politično in gospodarsko društvo za Slovence napravi dne 9. febr. shod v Dobrihah pri Guštanju. — Deželni zbor je vsprejel postavo o novem deželnem volilnem redu, ki bode koristil samo liberalcem. Prošnje »Südmarke« za podporo pa je toli liberalni deželni zbor odklonil. Pri razpravi o šolstvu je deželni predsednik oponašal slov. duhovščini, da dela v deželi nemir. Čudno, da so škof k temu molčali!

Kranjsko. V novi deželni zbor so izvoljeni: Povše, Murnik, dr. Schaffer in dr. Tavčar. Slednjemu so pa nemški liberalci pomogli do te časti. — V gorenjskih in notranjskih mestih bode državnozborna dopolnilna volitev koncem tega meseca. Narodno-napredna stranka kandiduje g. kurata Antona Koblarja.

Primorsko. Da so tržaški lahonski poslanci slabi Avstrijci, to so spet pokazali dne 30. jan., ker so pri sklepu pobegnili iz zbornice, predno je deželni glavar zaklical »eviva« svetlemu cesarju. — V novem deželnem odboru isterskem so sami Italijani. Da so pri

knečki skupini mogli zmagati, zavrgli so tudi volitev poslanca Kozuliča.

Hrvaško. Profesor Quiquerez je dobil šestmesečni zapor, ker je bil napadel sekcijsovo načelnika Kršnjavija, ki bojša kmalu pojde v pokoj. Da bi Kršnjavi le prej ko slej šel, to je želja vseh pravih Hrvatov.

Ogersko. V ponedeljek je došel v Budapešto avstrijski ministerski predsednik, grof Badeni, in večina naših ministrov, da se z ogerskimi nadalje pogajajo glede na pogodbo Avstrije z Oggersko. Ako so naši ministri na Dunaju popustljivi, bodo se v Budapešti tem bolj. — Da civilne osebe pišejo matične knjige, to pride sila drago državi; vsled tega civilno matristvo preseda že tudi mnogim liberalcem.

Vnanje države.

Rim. Sv. oče so pozvali k sebi nadškofa bardoškega, kardinala Lecota. Ž njim se bodo posvetovali o verskih razmerah na Francoskem ter ga nato odposlali k francoski vladi, ki katoliški cerkvi nasprotuje, kjer le more.

Italijansko. Podpolkovnik Galliano je v Afriki srečno dospel do italijanske vojne. Da je smel zapustiti trdnjavo Makale, morali so Italijani Abesincem izročiti tri abesinske prince, katere so Lahij po zvijači dobili v svoje roke. Razun tega pa je pri Abesincih moralo ostati nekaj dnij 10 laških častnikov. Bržčas pride med Abisinci in Italijani v kratkem odločilne bitke.

Angleško. Poslanska zbornica se snide dne 11. marcija. Zatrjuje se, da bode vlada takoj pričetkom zasedanja pojasnila nekatera pereča politična vprašanja, posebno jutrovske, južno-afriške in venezuelske vprašanje.

Nemško. Oni dan je državni zbor pričel s posvetovanjem o novem državljanskem zakoniku. — Bavarsko vojno ministerstvo je odredilo, da ob nedeljah in praznikih ne smejo vojaki opravljati niti službenih opravil in morajo izostati vse vaje in pisarniška dela. Vsak vojak je dolžen udeležiti se službe božje, med katero morajo biti zaprte krčme po vojašnicah.

Bolgarsko. Dne 4. febr. je v sobranju ministerski predsednik Stojlov prečital razglas kneza Ferdinanda, da 2letni Boris pristopi dne 14. febr. k pravoslavni veri. S tem se je knez izneveril katoliški veri, pa tudi razžalil svojo pobožno soprogo Marijo, da odpotuje na južno Francosko.

Srbsko. Radikalci so sklenili, da se hočejo spet z vso vnemo udeleževati politike. — Neki francoski list javlja, da je poroka kralja Aleksandra s črnogorsko princezino Heleno že določena. Ruski car s carinjo bode starestina.

Turško. V Carigradu se je osnovalo sodišče, ki bode imelo nalogo, zasledovati in soditi podpihovalce za ustajo. — V Armenijo je prišlo te dni mnogo ruskih Armencev svojim bratom na pomoč. Vsled tega so ondi nastali novi nemiri. Mesto Zeitun pa še vedno ni popopolnoma v turški oblasti. Pred tednom so tja došli konzuli drugi držav, da posredujejo med Armenci in Turki. Ubogih kristijanov samo v tem mestu vsak dan umrje okoli 140 od lakote in raznih bolezni.

Za poduk in kratek čas.

Poročila iz Rima.

(Piše Fr. Kovačič.)

(Dalje.)

Malo pred Kristusovim rojstvom so začeli ljudi častiti kot bogove. In to je bil nekak most h krščan-

ski veri. Na Jutrovem se je rodilo Dete, katero so pastirji v jasliah molili, kateremu so modri darovali zlato, kadilo in miro. To Dete je bilo Bog in človek skupaj.

Ni minolo od tega pol stoletja, in v Rimu sta apostola Peter in Pavel oznanjevala nov nauk, da je Kristus Bog in človek skupaj. In ponosni Rimljani jima verujejo, nauk: Bog in človek skupaj, ni jim popolnoma ptuj, ne zdi se jim nemogoč, bili so ga, rekli bi, že vajeni. V svoji zmoti so božjo naravo pripisovali ljudem, sedaj pa v svetli luči spoznajo, da je pravi živi Bog postal človek in človeško naravo neskončno povišal. Nauk: Kristus je Bog in človek skupaj, našel je pripravljen tla, mnogi in mnogi ga verujejo in dajo zanj svoje premoženje, čast in življenje. Toda pojdimo dalje!

Stopimo od templja Cezarjevega nekoliko naprej na desno. Tu štrle iz zemlje ostanki velikanskega poslopja. To je bil tempelj boginje Veste, varhinja domačega družinskega življenja. Njej na čast so tukaj rimske device — vestalinke — netile večni ogenj. Ta hram je bil eno največjih rimskih svetišč, in vestalinke so uživale nenavadno velike časti.

Služile so v templju 30 let, potem so dobile bogato doto in so se smele močiti. Nosile so belo obleko in so morale ves čas svoje službe skrbno varovati svoje devištvo. Ako se je katera pregrešila, so jo za kazen živo pokopali. Na ulicah se jim je moral vsak ogniti s pota. Vojski so morali upogniti pred vestalinko svoja znamenja, kakor dandanes zastave pred visokimi osebami vladarske hiše. Če so gnali hudodelnika v smrt in so slučajno srečali vestalinko, bil je pomiloščen. Celo konzul, najvišji državni uradnik, se jim je moral s pota ogniti. Kdor je vestalinko razžalil, bil je s smrtjo kaznovan.

Tako je bilo pred rojstvom Kristusovim; pa kako lep nauk nam dajejo tu pagani! Prvič vidimo, kako sveto je bilo nevernim Rimljanom domače, družinsko življenje. Varhinja mu je bila visoko čislana boginja Vesta, njej na čast je gorel v templju noč in dan sv. ogenj, varovale so ga čiste device. In po pravici; saj je rimska moč in slava slonela na družini. Dokler so rimske družine bile v redu, dokler je v njih cvetla zakonska zvestoba, dokler so stariši izpolnjevali svoje dolžnosti do otrok, dokler so otroci spoštovali svoje roditelje, tako dolgo so bili Rimljani močni; ko je pa izginilo poštenje iz družin, začela se je rušiti velikanska rimska država in naposled je vse padlo — v grob.

Resen opomin za vse narode vseh časov, vseh pokrajin! Gorje narodom, ki si razdirajo svetišče družinskega življenja! Kaj bi torej človek rekel, ko dandanes celo tisti, ki bi morali pred vsem skrbeti za blagor svojega ljudstva, z bogokletno roko posegajo v to svetišče in razdirajo hišni red?.... Če želimo srečo svojemu narodu, skrbimo pred vsem, da naše družine ostanejo zdrave in čiste, da ostanejo krščanske. Paganska Vesta ni mogla obvarovati paganskih družin pogina, krščanske družine pa imajo mnogo močnejšo zaslombo. Krščanske, slovenske družine, v betlehemske hlevcu, v hišici v Nazaretu je vaš izgled, je vaše varstvo! Vesta je izginila, njen tempelj se je podrl, Kristus pa ostane danes in jutri in na vekomaj. Družine slovenske, držite se Kristusa, in ne bodo vas požrli valovi, ki pretijo vsemu človeštvu.

Čudno je, kako so celo razuzdani pagani čislali devištvo. Kako lepa vendar mora biti ta čednost! Nehoté so jo celo pagani spoštovali, pa njene prave vrednosti niso poznali. Pravo lepoto te nebeske lilije je razkril šele Sin božji, ki si je izvolil devico za mater in ki je učil: »Blagor njim, ki so čistega srca,

ker bodo Boga gledali.« Kako bi moral pač kristijan čislati to čednost, ko je sam tempelj živega Boga!

Toda pagani so bili v marsičem boljši, kakor mi kristijani. Rimska postava je skrbno varovala čast vestalink in jih obskrbela z vsem potrebnim. In dandanes?.... Naše postave dovoljujejo, da krščeni in nekrščeni judje blatijo po svojih časnikih najsvetejše naprave katoliške cerkve, zlasti deviški stan — redovništvo. Vestalinke so samo ogenj netile v svetišču, pa kako so jih častili! Krščanske redovnice pa žrtvujejo svoje zdravje in življenje za potrebo bolnikov ali vzgojo mladine, in kako se jim plačuje? Razuzdani pisarji jih blatijo po svojih časnikih, novopaganske vlade pa jih stiskajo in preganjajo, kjer le morejo. Po Francozkem in Italijanskem n. pr. so jim oropali vse, gladu bi morale umirati, ko bi se med ljudstvom ne našlo boljših dobrotnikov, kakor so tisti, ki držijo vladino krmilo v rokah. Odpadli kristijani so pač hujski, kakor pagani. — Krščansko ljudstvo pa naj pazi, komu zaupa, zlasti pri volitvah!

Še en pogled na forum! Veliko bi se še dalo pisati, toda »Gospodar« ima malo prostora. Celi forum se ne dá spraviti v njega. Ogledali smo si to, kar se najbolj strinja z naslovom: pred rojstvom Kristusovim. O priliki še povemo kaj več. — Če z očesom preletimo vse razvaline na foru, prepričamo se, da je tu bilo pred vsem rimsko svetišče. Kakih 12 templjev leži na tem malem prostoru v razvalinah! Še poznim rodovom bodo te razvaline oznanjevale, da le na veri sloni moč in sreča narodov in držav. Sredi templjev so Rimljani na foru zidali svojo državo, ničesar se niso lotili, da ne bi prej darovali bogovom in jih vprašali za svet. Prepričani so bili, da kdor je sovražnik vere, je tudi sovražnik države. In dokler so se svoje paganske vere trdno držali, bili so močni, z vero pa se je začela majati tudi država. Paganstvo je samo po sebi moralo prej ali slej razpasti in potegniti za seboj v grob državo, ki je na njem slonela. A nad razvalinami gnilega paganstva se je visoko povzpela krščanska vera, ki ima nadnaravno moč, je vedno mlada, vedno krepka in zdrava. Na tej veri sloni omika, obstanek in blagor vsakega naroda.

Dandanes so si izmislili državo brez vere, obetajo nam srečo brez vere, vsiljujejo nam narodnost brez vere. Rimljani so bili močnejši narod, pa ni jih več, in mi Slovenci, majhen narod, imamo edino zaslombo v krščanstvu. Brez krščanske vere čaka nas, kakor vsak narod, žalosten pogin in grob. Dobro slovensko ljudstvo, ne veruj novodobnim krivim prerokom! Kdor ti obeta srečo brez vere, je lažnik in goljuf, je tvoj sovrag. Bog obvaruj slovenski narod grozne nesreče, da bi mu kedaj ugasnila luč sv. vere! (Dalje prih.)

Smešnica. Gospod katehet vprašajo v šoli učenca: »Kaj sta bila sv. Peter in sv. Pavel?« Učenec bi moral reči, da sta bila apostola in mučenca, toda ker ne zna, molči. Katehet mu začnejo pomagati, rekoč: »A-po- in mu-« — »Že vem, reče učenec, apotekarja in muzikanta«.

Razne stvari.

Domače. (Mašnikovo posvečenje). Milostljivi knezoškoč so danes ptujskemu minoritskemu kleriku č. br. Francu Kukcu podelili subdijakonot, v soboto pa dijakonat, v ponedeljek, dne 10. febr. pa ga bodo v stolnici posvetili v mašnika. Novo mašo bode pa č. g. primicijant pel dne 16. febr. v župnijski cerkvi sv. Petra v Ljubljani.